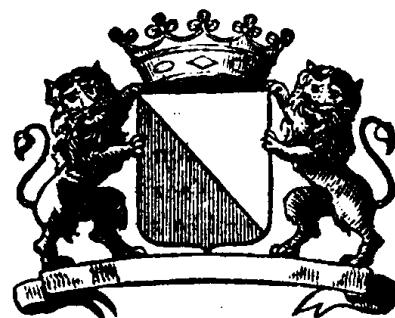

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Ingezetenen der provincie Utrecht!

Eene groote ramp heeft ons gewis getroffen. De doorbraak der Grebbedijk, gevolgd door die van den Slaperdijk, heeft de overstroming van een aanzienlijk gedeelte der provincie ten gevolge gehad. De gemeenten *Rhenen*, gedeeltelijk *Renswoude*, *Woudenberg*, *Leusden*, *Stoutenburg* en *Amersfoort* zijn door het water bedolven en de nood van velen is overgroot. Bovenal is de gemeente *Veenendaal* een tooneel der grootste ellende. De bevolking, van alles ontbloot, voor een groot gedeelte uit behoefigen of min gegoeden bestaande, teruggedrongen door de steeds toenemende was des waters, op eene plek gronds waar zich deze menigte nauwelijks kon bewegen, moest noodwendig gedeeltelijk de plaats des jammers verlaten. Door de welwillende medewerking van het Stedelijk Bestuur van Utrecht, is de Geertekerk binnen deze Stad ter mijner beschikking gesteld, op mijne uitnodiging hebben de heeren **Mr. W. M. J. van Dielen**, Wethouder der Stad, **Mr. J. J. Nahuijs**, **Mr. J. G. J. baron van Ittersum**, **Mr. A. G. J. baron Taets van Amerongen**, **F. J. J. baron van Heemstra** en **M. T. C. F. N. Nahuijs**, zich tot eene commissie vereenigd en de moeilijke taak op zich genomen, voor de verpleging te zorgen, der zulken die in de doelmatig ingerichte Geertekerk zonden worden opgenomen. Alzoo zijn onstreeks 450 menschen door hen van Veenendaal afgehaald, waartoe zij door de ijverige medewerking van de directie der Rijnspoorwegmaatschappij zijn in staat gesteld. Eene vereeniging van de aanzienlijkste vrouwen dezer stad, heeft zich aan bovenstaande Commissie aangesloten, ter verschaffing der noodwendigste kleedingstukken.

Medelijden en medewerking wordt overal aangetroffen. De nood echter is groot. Niet alleen de hier verpleegden, maar duizenden in boven genoemde gemeenten verblevenen die have en goed hebben verloren en hunne woningen zien instorten, staan daar van alles ontbloot en moeten, met vertrouwen op God, op Uwen bijstand hopen.

Gedeputeerde Staten van dit gewest hebben U de gelegenheid willen aanbieden tot het doelmatig nitreiken Uwer liefdegiften. In alle de gemeenten dezer provincie zullen door de zorg der besturen kollektien geschieden ten behoeve der noodlijdenden. Het zal niet noodig zijn U tot ruime bijdragen aan te sporen. Toont ook thans weder, wat Christelijke liefde vermag. Er wordt veel gevorderd, maar door vereenigde krachten kan, onder Gods zegen, veel worden gedaan.

Onze geëerbiedigde Koning is U bereids voorgegaan, hebbende Z. M. aan mij, toen ik de eer had Hoogsideenzelven aan de Grebbe te ontmoeten, al dadelijk eene aanzienlijke gift ter hand gesteld voor de ongelukkigen van Rhenen en Veenendaal, tot wien zich toen nog de ramp bepaalde.

Door den heer Burgemeester van Amsterdam wordt bereids aan mij overgemaakt de som van f 1500, als een vernieuwd bijk dat de hoofdstad des Rijks nimmer achterblijft waar het geldt leniging van rampen.

Uit dezelfde stad is mij nog eene aanzienlijke bezending kleedingstukken geworden van eenen onbekenden, onder de letters D. T.

Ingezetenen van Utrecht volgt naar vermogen die edele voorbeelden na, en beschaamt niet de hoop en de verwachting van velen.

Utrecht, den 13. Maart, 1855.

De Commissaris des Konings in de provincie Utrecht,
S. VAN HEEMSTRA.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,
Gezien de aanschrijving van de Gedeputeerde Staten dezer Provincie van den 10. Maart 1855, n. 1, betreffende het doen van Collectien ten behoeve van de noodlijdenden door de doorbraak van den Grebbedijk, waarbij de besturen van die gemeenten, welke zich met dankbaarheid mogen verheugen voor de vreeselijke rampen dezer dagen te zijn bewaard gebleven, worden uitgenoodigd om aan de huizen der ingezetenen eene Collectie te doen, en het bedrag daarvan ter provinciale griffie over te storten;

Overwegende, dat de heeren **H. G. Bijstra**, **Mr. S. H. Vernède**, **Mr. C. van Citters**, **Mr. L. J. Bouricius**, **J. Wagner**, **K. J. Gieben**, **A. H. Schlüter**, **Mr. S. J. van Geuns**, **J. P. Kipp**, **C. de Groot**, **Dr. A. W. M. van Hasselt**, **J. Baron van Lijnden** en **J. P. de Bordes** zich welwillend hebben aangeboden om zich met het doen dezer Collectie te belasten;

Hebben verstaan, van de bereidvaardigheid dezer Heeren gebruik makende, aan de ingezetenen te doen weten, dat die Heeren op Woensdag den 14. Maart zich in persoon bij hen zullen komen aanmelden om de liefdegiften voor de noodlijdenden in te zamelen.

Burgemeester en Wethouders zijn te zeer overtuigd van de mildadige gezindheid der burgerij om haar met aandrang tot ruime bijdragen op te wekken. Een ieder waardere zijn groote geluk, van door Gods goedheid, boven zoovele anderen, van de vreeselijke rampen bevrijd te zijn, en geve daaraan diep doordrongen met een dankbaar en medelijdend hart.

Utrecht, 13 Maart 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. HUNLOPEN, Weth.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. G. R Ò M E R.

UTRECHT 13 Maart.

De buitenlandsche berigten bragten gisteren en heden weinig nieuws. Tot den 4. moet er niets in de Krim zijn voorgevallen, zoo meldt de *Moniteur*. Daarentegen gewaagt eene teleg. tijding van de *Times* van een gevecht, dat was geleverd, maar waarvan de uitslag nog niet geheel beslist was, bij het afzenden van het berigt.

In afwachting van nieuwe en zekere berigten te dezen opzichte is het eenigzins opmerkelijk, dat in de brochure over de Krim, die door sommigen aan prins *Napoleon* is toegeschreven, maar die door den *Moniteur* een Russisch gezind pamflet werd genoemd, wordt openbaar gemaakt, dat de geheele Krim-expeditie eene gedachte is van keizer *Napoleon* zelf, die van de baden van Biaritz aan maarschalk *de St. Arnaud* bevel had gezonden, dien togt te aanvaarden. Daar de Europeesche hoofdofficieren weinig lust hadden steeds werkeloos te Varna of Gallipoli te blijven, en daar hunne manschappen door cholera en koorts te zien wegsmelten, vond het denkbeeld te gereeder ingang, ofschoon o. a. prins *Napoleon* den togt ten sterkste zou hebben ontraden, dewijl men daartoe over geene genoegzame krijgsmagt kon beschikken. Was het eerste denkbeeld van den togt werkelijk van Keizer *Napoleon* of door hem aangedrongen, het ware te eer begrijpelijk, waarom hij zelf naar de Krim zou willen. Wie hecht niet aan den goeden afloop van eigh denkbeld?

Wat het beleg van Sebastopol betreft, een paar brieven, aan de *Algem. Z.* gerigt, geven te kennen, dat de generaal der genie *Niel* de aanvalswerken wel heeft goedgekeurd, maar heeft te kennen gegeven, dat men niet aan de Fransche zijde, maar vooral aan de Engelsche, tegen het arsenaal, moest ageren. Had men dat deel in bezit, de Russische vloot was verloren, en men had de stad van het Noorder deel afgescheiden. Men weet, dat thans aan den kant der Engelschen werkelijk de belegerings arbeid met ijver is begonnen, ofschoon de Russen er ook niet stil zitten, en de meest wenschelijke rigting der werkzaamheden ligter is aan te geven, dan door die werkzaamheden het beoogde doel te bereiken!

Daar baron *v. Lieven* de nieuwe volmagten aan de Russ. vertegenwoordigers te Weenen heeft gebragt, wordt het meer waarschijnlijk dat de konferentie er weldra zal geopend worden. Eene voorloopige vergadering der Oostenrijksche, Engelsche en Fransche gezanten heeft reeds plaats gehad. — Zoowel omtrent de reis van prins *Napoleon*, als omtrent het verdrag van Pruisen met de Westmagten blijft de grootste onzekerheid heerschen.

Tijdingen uit Australië van 16 Dec. berigten, dat de opstand was gefnuikt. De mijnwerkers waren weder aan den arbeid.

De ministeriële krisis in België blijft voortduren. De heer *de Brouckere*, op nieuw ontboden, heeft de zamenstelling van een kabinet van de hand gewezen. Andere politieke mannen zullen dus geroepen worden.

Eene telegrafische tijding uit Weenen van gister meldt, dat de Keizer de nieuwe geloofsbrieven van prins *Gortschakoff* heeft in ontvangst genomen. De konferentiën zouden overmorgen Woensdag geopend worden.

— Z. M. heeft benoemd bij het 1. reg. vesting-artillerie, tot 1. luit. den 2. luit. *A. F. J. A. baron v. d. Duyn van Maasdam*, van de veld-artillerie.

— Men schrijft ons, en wij melden met genoegen, dat de regering der Ver. Staten bepaaldelijk gewei-

gerd heeft den eisch tot schadevergoeding van kapitein *Gibson* op het Nederlandsche gouvernement, te ondersteunen. *Handl. bl.*

— Uit 's Hage berigt men ons, dat de heer *v. Wintershoven* zijn ontslag heeft genomen als lid van de Tweede Kamer, om reden van zijnen gezondheidstoestand.

— Te Amsterdam heeft men reeds, volgens het *Handl.*, f 15,518,665 bijeengebragt voor de ongelukkigen van den watersnood. Wij hopen dat ook onze stadgenooten niet ten achteren zullen blijven. Utrecht kan veel doen als hare gegoeden 't willen. In het bijzonder bevelen wij daarin ook die kollegiën aan, die zich ongeroepen ten taak hebben gesteld, om ook van hunnen kant te trachten ondersteuning aan de noodlijdenden te verschaffen. — Den Geinverteerden op de soirée van OLYMPIA, van morgen avond, zullen schalen worden aangeboden, om hunne offers der weldadigheid daarop neder te werpen. — Van wege de Rederijders-kamer de EENDRAGT zijn eenige welwillende Muzenzonen reeds ijverig in de weer, om intekenaren voor eene voorstelling van genoemde Kamer te winnen. In hunne eerste pogingen zijn zij bereids gelukkig geslaagd; zij vonden veel welwillendheid en medewerking.

Er wordt veel gevraagd, zal men zeggen, doch men bedenke, er is veel, zeer veel, noodig.

Hij die nu in eigen huis bij den warmen haard zit, bedenke toch dat zoovele duizenden thans door de woelende stroomen van eigen huis en haard zijn beroofd, en late geene werkzame commissie onbevredigd van zich afgaan.

Waterberigten.

— Gister hebben wij op het ons daartoe gedaan verzoek, reeds eene aanvraag van kleeders van wege eenige aanzienlijke dames dezer stad verspreid. Die aanvraag gold de slagtoffers van den watersnood, die thans bijna twee dagen binnen onze muren vertoeven.

Door de doorbraak van den Grebbedijk, een ongeval dat sinds bijna 1½ eeuw gelukkig niet plaats greep, is, gelijk men weet, plotseling het talrijk bevolkte Veenendaal op eene ontzettende wijze onder water gezet. Die ramp ontroofde niet alleen honderden van have en goed, maar men had zelfs het verlies van onderscheidene menschenlevens door het water te betreuen. De bewoners van het dorp, die uit hunne woningen waren gedreven, werden door enkele geburen of dorpgenooten, wier huizen hooger stonden, welwillend opgenomen. Maar niet allen konden door de bevoorregten worden gherbergd. De kerk was daarom tot schuilplaats ing-rikt. Maar behalve velerlei redenen, die een lang r verblijf aldaar onraadzaam maakten, werd het moeilijk de massa van het noodige te voorzien, op eene plaats, waarmede men slechts door schuiten in gemeenschap kon blijven. Z. M., zegt men, had daarom bij zijn laatst bezoek op Zaterdag zijne begeerte te kennen gegeven, dat hierin voorzien werd. Door den Commissaris onzer provincie werden daarop de noodige beschikkingen genomen en de Geertekerk alhier werd voor de ontvangst der ongelukkige Veenendalers in gereedheid gebragt.

Zondag morgen ging de daartoe uitgenoodigde commissie met een extratrein naar Veenendaal. Het zal wel niemand verwonderen, dat de zoo diep getroffen lieden niet zoo dadelijk gereed waren hun dorp en hunne dorpgenooten te verlaten. Ook in hun hoogen nood bleef hun de liefde tot hunne geboorteplaats bij. Toen echter een der leden van de commissie op

de hem eigene hartelijke wijze hen had toegesproken, hen er op wijzende, dat het leed wel van hooger hand kwam, maar ook troost en hulp in lijden, ging men weldra aan het inschepen en overvoeren. 401 personen werden per extratrein herwaarts gebragt. Aan het station was de bijeengekomen volksmassa ontelbaar. Maar men stapte aan de Jeremiebrug af; de belangwekkende maar droevige stoet trok vandaar door Z. Exc. den Kommissaris en de commissie voorgaande de stad binnen. De indruk, die dat tooneel maakte was hartverscheurend. Geen was er, hoe kalm anders, die niet een traan moest wegpinken bij het zien van die lange rei van ongelukkigen, waaronder zoovelen door kommer en leeftijd dubbel getroffen, zoovelen, wier rampspoed hen op het bedrukt gelaat te lezen stond.

De Geertkerk was bevoerd, en verwarmd, ingerigt voor vrouwen en kinderen, en mannen, elk afzonderlijk. Dadelijk werden allen op zuurkool met spek onthaald. Hoe dat hun gesmaakt heeft, na zoo veel leed! Dankbaar waren dan ook allen; maar ze voelden behoefte daarvan blijk te geven, door hun diep geschokt gemoed te verlichten, in een innig gebed tot Hem, die altijd troost zendt in nood! — Gister zijn nog 33 Veenendalers herwaarts gekomen zoodat er thans 434 hier zijn; alle in de kerk aanwezigen zijn van verschooning voorzien, en de kinderen zijn heden naar verschillende scholen gezonden.

Nimmer misschien had de stad onzer inwoning gasten, meer de algemeene belangstelling waard! Moge die belangstelling zich openbaren in eene ruime milddadigheid!

Maar vergeten wij daardoor ook niet het leed, dat elders wordt geleden. In Kuilenburg, te Ingen, overal, waar het water zijn vernielende werking deed, is in veel te voorzien; wij hebben de overtuiging, dat de Nederlandsche liefdadigheid ook thans niet zal te kort schieten.

* Men schrijft ons uit Amersfoort van den 12. Maart. Sedert eergister is er eene groote verandering in den stand van het water. Zoo als te voorzien was, is 't van de tusschen den Slaperdijk en Amersfoort gelegen dorpen van lieverlede herwaarts opgekomen en hoofdzakelijk van gister voormiddag 9 tot heden avond 6 ure 1.18 el boven AP. gewassen, zoodat de aan Stadsgrachten aanwezige tuinen reeds grootendeels onderstaan. Op sommige lage plaatsen in de stad is men van regeringswege bezig met het maken van kistingen om, des noodig, het water te keeren, terwijl ook, naar wij vernemen, doeltreffende maatregelen genomen zijn, voor 't geval onverhoopt bewoners van kleinere huizen bijstand noodig hebben. Een ontzaggelijke afvoer van water in de Eem heeft hier plaats, ten gevolge waarvan die rivier, buiten hare oevers getreden, de bijgelegene landerijen overstroomt, eene omstandigheid waardoor de ontvangst van den aanvoer des te gemakkelijker wordt. Bij de tegenwoordige windstilte en z.o. rigting vertrouwt men, dat het opkomende water zich spoedig in de Zuiderzee zal kunnen ontlasten.

*Z. E. de Commissaris des Konings in deze provincie, vergezeld van den Griffier, hebben Zondag ochtend de stad bezocht en in tegenwoordigheid van den Burgemeester haren toestand in oogenschouw genomen.

*— Uit Kulemborg schrijft men van den 11. Maart. Het is, helaas, nu reeds gebleken, dat onze donkerste vermoedens moesten bewaarheid worden. Gister werd aan 1822 personen brood en soep uitgedeeld, en daarenboven werden levensmiddelen in schuiten aangevoerd, bij die ongelukkige gezinnen, welke zich op de zolders hunner woningen hebben geborgen. Eene dezer schuiten bragt een lijk terug. — Ook in het schoolgebouw, dat nu met bijna 400 noodlijdenden is gevuld, heeft reeds een sterfgeval plaats gehad. Men stelle zich den somberen indruk voor welke zoodanige gebeurtenis bij die talrijke omringende menigte moest te weeg brengen.

*Uit Wijk bij Duurstede schrijft men van 12. Maart: Het water blijft vallende; waterhoogte gisteren 2.45 El onder nul.

Heden waterhoogte 2.51 El onder nul. Het blijft

Men bezigt het de kistingen op den dijk weder

De Arde... gister: *Z. M. de koning

heeft zich heden morgen met Z. Exc. den kommissaris des konings in dit gewest naar de overstroemde landstreek van Veenendaal begeven. Z. M. wordt heden namiddag alhier terug verwacht, en is, naar wij vernemen, voornemens nog eenige dagen hier te blijven om daarna de provincie Noord-Brabant te bezoeken.

*Dien morgen is deze stad voorbijgevaaren eene stoomboot van de Nederlandsche maatschappij, komende van Keulen en gaande naar Rotterdam. Gisteren avond is eene stoomboot der Dusseldorfsche maatschappij van boven alhier aangekomen.

*Heden morgen ten 8 u. was de waterhoogte alhier 5,77, + A. P. 12,46 el, dus gevallen 34 dm."

De Rijnhoogte den 11. Maart te Keulen 16 voet 9 duim (15 voet 11 duim Rijnlandsch).

Per telegraaf. De waterstand te Keulen was den 13. Maart 's morgens 7 ure 13 v. 8 d.

Te Gorkum was de waterstand heden morgen 8 ure 231 d.; in 24 uren gevallen 12 d. Het inundatie water op het Kuilenburgsche veld is 3,86 el en voor den Zuider Lingedijk 3,20 el boven Aspersch peil. Onder Dalea 3,51 el boven Amst. peil; in 24 uren gewassen 36 d. Men gaat voort met de verlaging van 3,50 el boven Amst. peil, van de overlaten onder Dalea. De Dalemse sluis is geopend.

Uit Vreeswijk schrijft men, dat heden morgen 6 ure het water stond 2,50 el; zijnde in 24 uren 6 d. gevallen. De kistingen in het dorp zijn opgeruimd. Gisteren nam. 3 ure is de Holl. stoomboot n°. 23 met landverhuizers gepasseerd.

Brieven uit de Residentie

XXI.

's Hage 12 Maart 1855.

De discussien over het wets-ontwerp tot regeling en beperking der uitoefening van het recht van vereniging en vergadering, waren in velerlei opzichte merkwaardig.

Dat zij belangrijk zouden zijn, ja dat er een hevige strijd was te wachten, werd algemeen geloofd. Die verwachting is echter niet verwezenlijkt. De algemeene beraadslagingen namen nog geene geheele zitting weg, daarbij slechts door vijf leden het woord gevoerd en daaronder treft men geen enkele der R. Catholijke afgevaardigden aan. Het bleek echter later duidelijk dat zulks taktiek was.

De discussie was echter ernstig, tot dat de heer Sloet het woord vroeg, zoo wij meenen, voor de eerste keer sedert de Kamer op 13 Februarij hare zittingen hervatte. Hij stond op en zeide ongeveer het volgende: "Dit Ministerie blijft alleen bestaan door eene meerderheid van 2 à 3 stemmen en wel van de anti-revolutionnaire partij. Met zulk eene meerderheid mag men geene organieke wetten maken. Hare kracht wordt daardoor verbroken. Ik geef dus het Ministerie in overweging, of de tijd niet daar is, om zich te hervormen; trouwens daarin ligt welligt het groote middel ter verzoening."

Sommigen vonden deze boetpredikatie, zoo als de *Nederlander* zou hebben kunnen zeggen, (maar hij heeft het, om ligt te bevroeden redenen, nu niet gezegd) snaaksch. Anderen zagen er eene insolentie in. Wij beslissen niet; maar de Kamer keek, als of zij op een heeten Julij dag, bij helderen blauwen hemel, een dikke sneeuwvlok uit de lucht zag vallen, terwijl de heer Sloet daarentegen een gezigt zette, als of hij nog zeggen durfde:

"Je parle peu, mais je dis bien."

Terwijl er zoo ieder op nadacht, wat den heer Sloet tot *Oldhuis* toch eigenlijk scheelde, nam de Minister de moeite om te antwoorden: "dat er niet de minste kwestie van wijziging van het kabinet bestond", iets, dat algemeen werd geloofd. Er waren echter, die meenden, dat de Minister te veel eer deed aan den grappigen of nijdigen inval des sprekers. Hij had best kunnen volstaan met hartelijk te lagchen, zoo als de Kamer deed. Eenige oogenblikken later werden de algemeene beraadslagingen gesloten, die, over de verschillende artikelen geopend, en eindelijk het ontwerp aangenomen met 34 tegen 26 stemmen.

De *Grondwet* leverde over dat ontwerp en de wijze waarop het tot wet werd, een artikel, dat overvloedig van onjuistheden, onbeschaamd verdient, en wel in haar nummer 657, onder den titel: hoe men organieke wetten maakt.

Zij somt daartegen drie hoofdbeschuldigingen op: 1o. uit het oogpunt van cacographie, 2o. de aanneming van het wetsontwerp is doorgedreven,

3o. de regering is onbekwaam tot het maken van organieke wetten.

Het eerste is volkomen onwaar. Meer dan de helft der artikelen is aangenomen, zonder eene letter

verandering, zelfs zonder de minste aanmerking, terwijl in de overige zeer weinig veranderingen zijn aangebragt, hetwelk te opmerkelijker mag geacht worden, als men denkt aan de belangrijkheid van het onderwerp. Zeer wijselijk en zeer prijselijk tevens, stemde de Kamer een amendement des heeren van der Linden af, dat grootelijks zondigde tegen de cacographie en aanleiding tot anomalie zou hebben gegeven; gelijk zeer klaar en duidelijk door den heer de Brauw werd aangetoond.

Ten tweede doet de *Grondwet* aan de zoogenaamde ministeriele partij het verwijt, dat die de discussien zou hebben gerekt. In die beschuldiging ligt een welsprekend bewijs, dat het die partij dan toch niet te doen was, om de aanneming van het ontwerp te verhaasten, ('t welk haar dikwijls naar 't hoofd werd geworpen), of door te drijven. Daarenboven, art. 5, dat over de wet besliste, was reeds aangenomen lang voor de propositie der Thorbeckiaansche partij, bij monde van den heer Storm (van Breda), om de verdere discussien te staken. Was het laatstgenoemde partij om de zaak te doen geweest, dan moest haar voorstel zijn geschied vóór de behandeling der artikelen, althans voor art. 5. En wie stonden nu de propositie des heeren Storm af? Leden, die, *perinde ac cadaver*, aan de Thorbeckiaansche partij zijn onderworpen, bij v. de heeren *Hugenholtz*, *Westerhoff*, *ten Cate* en *van der Veen*, om nu den meer onafhankelijken *Reinders* niet te noemen. Verder houde men in 't oog, dat de discussien zijn bijgewoond door 60 leden, zoo dat er slechts zes afwezig waren, waarvan 4 wegens wettige redenen, namelijk de heeren *Kien*, *Donker*, *van Nispen van Sevenaer* en *van Zuylen van Nyevelt*. De vier overige leden woonden, zonder bekende geldige redenen, de zittingen niet bij. Nu kan men toch waarlijk moeilijk beweren, dat eene vergadering van 60 van de 68 leden niet talrijk zou zijn! Men spreekt echter in de residentie, van een voorstel, 't welk door de heeren *van Hoëll*, *van der Linden* en *Storm* (van Breda) zal worden ingediend, 't welk zou voorschrijven, dat in 't vervolg, geene organieke wet in behandeling zal worden gebragt, dan in eene geheel voltallige vergadering, althans in eene vergadering, waarin van de papo Thorbeckiaansche partij geen man wordt gemist!

Overigens vergete men niet, dat aan de 34 leden, die het ontwerp tot wet hebben gemaakt, zich meer dan waarschijnlijk zouden hebben aangesloten, de heeren *Kien* en *Donker* die afwezig waren, zoodat ook in eene voltallige vergadering, de aanneming der wet verzekerd was geweest.

Ten derde, noemt de *Grondwet* dit ministerie onbevoegd om organieke wetten voor te dragen, en deze redenering vergeeft men aan de Thorbeckiaansche partij ligtelijk; maar, de kwestie in het midden latende, vragen wij toch: worden die organieke wetten door dit ministerie niet ingediend, omdat het ministerie Thorbecke gedurende eenige jaren in gebreke bleef, die voor te dragen, of wel, omdat het, die ter tafel bringende, geen kans zag, eene meerderheid voor de aanneming daarvan te verkrijgen? En dit ondanks de suprematie door dat ministerie uitgeoefend!

In het volgend nummer der *Grondwet* leest men een tarief, van een zich noemenden trouwen bezoeker der tribune, en die zijne adhaesie geeft aan het zoo straks behandelde hoofd-artikel van genoemd blad. Die brief is, gelooven wij, door overeenkomst in den stijl, van denzelfden schrijver, en spreekt over de verstandhouding die er zou hebben bestaan, tussehen den minister en zijne partij, in het amenderen der wet.

Mogt het waar zijn, dan zou men dit schijnen overgenomen te hebben van de Thorbeckiaansche partij, die toch tijdens haar chef aan den minister tafel zat, geen amendement durfde voordragen zonder diens hooge goedkeuring.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Aan de orde is de beraadslaging over het ontwerp van wet, strekkende tot aankoop van 2½ of 3 pCts. nat. schuld, tot vervanging der schatkistbiljetten in het depôt der muntbiljetten.

De heer van Rappard heeft de gevaren van eene te groote uitbreiding van het papierengeld geschetst en daartegen gewaarschuwd. Hij vreest, vooral met het oog op den staatskundigen gezigteinder, dat de wet van April 1852 groote moeilijkheden zal kunnen doen ontstaan. Wat nu het onderhavige ontwerp betreft, hij wil gaarne de uitgespaarde renten bestemmen tot inkoop van schuld, maar hij verlangt, dat de aan te koopen rente zullen strekken tot aanvulling van het waarborg-fonds. Intusschen wenscht hij door de affossing volstrekt geen recht op verpligte amortisatie aan de schuldeischers te geven. De spreker ontwikkelde daarna bedenkungen tegen art. 4 en 5 van het ontwerp.

De minister van Financien heeft erkend, dat de wet van April 1852 eene zoodanige is, waarmede men behoedzaam te werk moet gaan; maar tevens aangemerkt, dat het papierengeld, zooals het hier te lande

bij die wet is ingevoerd, slechts tot een bedrag van tien millioenen, bij hem geen overwegend bezwaar vindt. Hij wilde echter gaarne verzekeren, dat hij nooit zou medewerken tot de uitgifte van muntpapier ten bedrage van 20 mill. Wijders verklaarde hij, dat dan alleen schulddeeling zal plaats hebben, als de toestand der dienst het toelaat, en hij deed opmerken, dat bij dit ontwerp geen bepaald regt op aflossing toegekend wordt.

De heer van Bosse heeft aangemerkt, dat de minister teregt de soliditeit der muntbiljetten heeft doen gelden; er bestaat geene vrees voor die soliditeit, en ook geene noodzakelijkheid om het waarborg-fonds te vermeerderen.

Hierna is de algemeene beraadslaging gesloten, en is art. 1 goedgekeurd.

Art. 2 is door den heer van Bosse als overbodig bestreden doch aangenomen.

De heer Thorbecke heeft verklaard, dat hij in 't algemeen zijne goedkeuring aan dit ontwerp kon hechten, maar bedenkingen geopperd tegen de wijze van uitvoering, zoo als zij in art. 4 voorgedragen is.

Ten slotte is het ontwerp aangenomen, met 37 tegen 16 stemmen.

Op voorstel des Voorzitters, wordt besloten de beraadslagingen over de ontwerpen: 1o. tot stichting van een stoomkanaal op den Yssel, en 2o. tot regeling van het koloniaal batig saldo van 1853, — te bepalen op aanstaanden Donderdag.

TURKIJE.

CZERNOWITZ, Zondag 11 Maart.

Uit Kischeneff, het hoofdkwartier van het Russische leger in Bessarabië, zijn berigten ontvangen van 3 dezer. Daaruit blijkt, dat bij dagorder de komst is aangekondigd der Oostenrijksche troepen binnen weinige dagen, en de inwoners uitgenoodigd zijn, hen goed te ontvangen en hun het noodige levensonderhoud te verschaffen. De bezetting der Turksche grensvesting Choczim (Khotim) zou dan met hare magazijnen op den anderen Dniester-oever worden overgebracht. *Amst. C.*

DUITSCHLAND.

WEENEN 8 Maart.

Men verwacht hier Zondag of Maandag eene eerste konferentie. Lord John Russell heeft op de audientie, gister aan het hof gehad, een eigenhandigen brief der Koningin den Keizer overhandigd. Overmorgen dineert de lord ten hove.

— Na de opheffing van den krijgstoestand in Hongarije, is ook de vrijheid der Evangeliesche kerken aldaar door ministerieel aanschrijven zeer vermeerderd. Tot verdere regeling dezer aangelegenheid zal, zegt men, eene Synode bijeengeroepen worden.

— 12 Maart. Met. 5 pCt. 82⁷/₈; Bank. 1008; wissel op Londen 12,19.

TRIEST, Zaterdag 10 Maart.

Don Carlos, infant van Spanje, is heden morgen 9¹/₂ ure, in den ouderdom van 67 jaren, alhier overleden.

(Hij was broeder van Koning Ferdinand VII, die in 1833 overleed, en bij zijn leven de orde van opvolging had veranderd ten gunste van zijne dochter Isabella, thans Koningin van Spanje. Don Carlos verzette zich tegen het besluit van wijlen zijn broeder van 29 Maart 1830, kwam in opstand tegen de Koningin, betwiste de kracht van dat besluit en vorderde de kroon van Spanje. Een burgeroorlog was het gevolg van zijne bewering, die Spanje verscheidene jaren in ellende heeft gedompeld en stroomen bloeds gekost heeft. Den 17. Julij 1845 deed don Carlos, die sedert 1839 te Bourges, in Frankrijk, zich bevond, afstand van zijn vermeend regt op den troon van Spanje ten gunste van zijn oudsten zoon Carlos Louis Marie Ferdinand, geb. 31 Januarij 1818, die het regt van zijn vader aannam en sedert dien tijd den naam voert van graaf de Montemolin.)

BERLIJN, 10 Maart.

Men meent hier, dat onze regering het regt tot deelneming aan de Weener-konferentie niet zal koopen door zich te verbinden tot enige opofferingen in den strijd tegen Rusland. Pruisen blijft bij zijne neutraliteit; de dood van Nikolaas heeft, zegt men, slechts gestrekt, om de Pruisische politiek van den laatsten tijd zich vaster te doen vestigen.

De kommissie van het kurassierregement, dat den naam van keizer Nikolaas draagt, is, op reis naar Petersburg, om bij de lijkplegtigheid tegenwoordig te zijn, hier doorgekomen.

KONINGSBERG Zondag 11 Maart.

Uit Petersburg is een dagbevel bekend gemaakt, waarin Keizer Alexander II, den dank van den vereeuwigen Keizer Nikolaas aan het leger, met de volgende woorden te kennen geeft:

"Ik dank der trouwe garde, welke Rusland in 1825 gered heeft, ik dank het gehele leger en de vloot. Ik bid God, dat Hij ze in derzelve dapperheid en in derzelve geest moge bewaren! Het Russische rijk is dan zeker inwendig en naar buiten, en we! zijne vijanden! Wanneer de toestand van het

leger nog niet meer verbeterd werd dan het thans is, dan is de reden daarin gelegen, dat ik niet vermogt iets beters voor hetzelfde te verzinnen en te doen."

ENGLAND.

LONDEN, Maandag 12 Maart.

Men verneemt, dat de heer Karel Rothschild te Napels zou overleden zijn.

Alhier is een gerucht in omloop, volgens hetwelk, in de Krijm een nieuw treffen zou hebben plaats gehad, waarbij generaal Osten-Sacken eene wonde zou bekomen hebben, en het voordeel aan de zijde der Fransche troepen zou zijn, hoewel men aangaande den algemeenen uitslag van den aanval nog onzeker is.

— 12 Maart. Gec. 92³/₄; Sp. 3 pCt. 36¹/₂; 1 pCt. 18; Rusl. 5 pCt. 99¹/₂; 4¹/₂ pCt. 89; Holl. 4 pCt. 94¹/₄; 2¹/₂ pCt. 62¹/₂; Sard. 5 pCt. 85¹/₂; Braz. 101¹/₂.

FRANKRIJK.

PARIS 11 Maart.

Men is hier heden weder zeer druk met het in omloop brengen van allerlei geruchten, die de mededeeling niet waard zijn. Generaal v. Wedell is van Berlijn hier teruggekeerd; die terugkomst heeft ook stof in overvloed geleverd tot allerlei beschouwingen. Hoe gewaagd die zijn, zal daaruit blijken, dat de konferentie tusschen den generaal en onzen minister van buitenland nog niet zijn heropend.

Men berigt, dat de weinige ruitery, waarover Omer-Pacha den 17. Febr. te Eupatoria te beschikken had, slechts Tartaren van de Krijm en dus Russische onderdanen waren.

— Groot opzien baart hier eene brochure van den abt Laborde. Deze was naar Rome gegaan, om zijne stem tegen de afkondiging van de *onbevelekte ontvangenis* te verheffen. Hij poogde te vergeefs den Paus te spreken; hij gaf een geschrift over de zaak aan eenige bisschoppen, waarop hem het bevel werd, Rome te verlaten. De abt weigerde; den 29. Nov. had er huisonderzoek bij hem plaats; hij werd voor den raad der Inkwisitie gedaagd, en eindelijk naar Civita Vecchia gevoerd en op een schip geplaatst, dat naar Frankrijk vertrok. De abt geeft verslag van dat alles, zegt, dat de bevolking te Rome geenszins verrukt is over de uitvaardiging van het dogma der *onbevelekte ontvangenis*, en besrijft dat dogma ten slotte met kracht van taal. — Bij de geestelijkheid vooral heeft dit boekske veel opzien gebaard.

De *Moniteur de l'armée* zegt, dat te Konstantinopel een reserve leger wordt opgericht, hetwelk uit verscheidene divisien zal bestaan.

PARIS, Maandag 12 Maart.

De *Moniteur* meldt, dat tot den 4. dezer in de Krijm niets van belang is voorgevallen. Het blad logenstraft al de geruchten die door den *Times* waren medegedeeld, betreffende het in hechtenis nemen van generaal Forcy, enz.

— 12 Maart. 4¹/₂ pCt. 94,25; 3 pCt. 69,60; Sp. 3 pCt. 31³/₄.

Enkele verschovene stukken plaatsen wij morgen.

Sedert onze vorige van Maandag, toen wij voor de noodlijdenden door den watersnood hadden ontvangen. f 259,10 hebben wij weder ontvangen van W. voor Veenendaal - 10,— van G. R. voor Veenendaal f 5 en voor Tielerwaard f 5 - 10,— van N. N. voor Rhenen en Veenendaal 2 coupons, f 12,37⁵ f 4,95 - 17,32⁵ van D. V. voor Culemburg f 1,50 en voor Rhenen en Veenendaal f 1,50. - 3,— van M. M. voor Culemburg. - 8,— van O. H. D. voor Veenendaal - 24,60 van N. N. voor Rhenen en Veenendaal f 4, voor Tielerwaard f 3 en voor Culemburg f 3 - 10,— van A. Q. voor Rhenen en Veenendaal van P. voor Veenendaal f 2,50, voor Tielerwaard f 2,50 en voor Culemburg f 2,50. - 7,50 van mev. V. 2 coupons à f 2,97 voor Culemburg - 5,94 2 dito voor Tielerwaard - 5,94 van mev. C. voor Culemburg - 5,00 van A. V., eene dienstmeid, voor Veenendaal f 2,50 van C. S. voor Veenendaal - 2,50 van V. S. voor Veenendaal - 2,50 van R. voor Culemburg - 10,— van A. P. R. voor Veenendaal en Rhenen f 10, uit een kinderspaarpotje f 4,30 en van eenige dienstboden f 4,30 - 18,60 van J. O. voor Rhenen en Veenendaal f 25, voor Culemburg f 15, voor Tielerwaard f 10 - 50,— van E. M. voor Culemburg 2 Coupons f 14,85, 1 Coupon f 7,42⁵. - 37,12⁵ van J. F. L. voor Veenendaal - 5,— f 500,63 van B. een duffelsche jas en 6 witte borstrokken, en van T. R. een pak goed, die aan de dames-kommissie voor de ongelukkigen in de Geertekerk zijn bezorgd.

* * De Kommissie, bij een geroepen door den heer Kommissaris des Konings in deze Provincie, ter verzorging der noodlijdenden uit Veenendaal, op verzoek van den heer Burgemeester dier Gemeente, alhier tijdelijk opgenomen, heeft de eer, bij deze, kennis te geven, dat zij niet wil weigeren den toegang tot het lokaal, waarin die noodlijdenden zich bevinden, maar besloten heeft niemand toe te laten, dan voorzien van een permissie biljet, te verkrijgen bij de leden der Kommissie en af te geven bij het inkomen van het lokaal. — Zij verzoekt tevens dringend geene giften, hoegenaamd, aan iemand daar ter plaatse uit te reiken, maar giften in geld te willen storten in eene ter plaatse aanwezige bus; en voorts alle andere giften, in kleedingstukken bestaande, te willen ter hand stellen aan de Kommissie daartoe bij een gekomen, onder Voorzitterschap van Mevrouw TAETS VAN AMERONGEN VAN NATEWISCH. Utrecht 13 Maart 1855.

W. M. J. VAN DIELEN, Voorzitter.
J. J. NAHUYS,
A. G. J. TAETS VAN AMERONGEN,
T. J. J. VAN HEEMSTRA,
J. G. J. ITTERSUM,
M. T. C. F. N. NAHUYS, Secretaris.

*De ondergeteekende Dames, wensche eene leniging te verschaffen aan de ongelukkige Veenendalers, alhier in de Geerte-kerk gehuisvest, willen zich volgaarne belasten, met het ontvangen van allerhande Kleedingstukken voor Mannen, Vrouwen en Kinderen, en ook Handoeken, Schoudermantels en klein Kindergoed, dewijl zij geheel van verschooning ontbloot zijn. *Utrecht, 12 Maart 1855.

Mevrouw TAETS VAN AMERONGEN VAN NATEWISCH, Janskerkhof.
Mevrouw S. VAN SCHERMBECK, DE JONGE, Janskerkhof.
Douairière VAN ITTERSUM, geb. BEELAERTS v. BLOKLAND, Oudkerkhof.
Mevrouw J. H. M. WALLAND, geb. HINLOPEN, Brigittenstraat.
C. C. R. HINLOPEN VAN BERCHUIJS, Nieuwe gracht.

Watersnood te Woudenberg.

In den treurigen toestand, waarin reeds zoveel gemeenten verkeeren door den Watersnood, deelt ook de gemeente van Woudenberg. Onnoodig is het, een uitgebreid tafereel op te hangen van de ellende, daardoor veroorzaakt. Velen hebben moeten vlugten en de kommunikatie is gestremd. Het verlies is groot. De nood, inzonderheid der armen, is hoog gestegen. Komen van verschillende plaatsen de roepstemmen tot ondersteuning, wij zien ons gedrongen, om ook de onze daarbij te voegen.

Wij doen het met een vast vertrouwen op de zoo bekende liefdadigheid onzer landgenooten, waarvau wij in het jaar 1844 bij een minder grooten ramp zulke treffende proeven ontvangen hebben, die wij ons nog met dankbaarheid herinneren. De Algoede bewege veler harten tot milddadigheid!

Tot de ontvangst van liefdegiften, die later in de Couranten vermeld zullen worden, hebben zich bereid verklaard de Heeren: te

Woudenberg M. LAGERWEIJ, Burg.
G. VAN MAANEN HJZ., Weth.
H. MENSINGA, Pred.
C. J. C. HARDES, Rentier.
Alsmede te Amsterdam Jhr. HOOFT VAN WOUDEBERG VAN GUEBERSTEIN.
Ds. J. C. VAN MARKEN.
P. C. SCHRÖDER Pz.
J. MENSINGA en CRAMER.
's Gravenhage Dr. T. C. R. HUIJDECOPER.
Lochem Ds. J. H. VAN IJSSEL GROOT-HUIS.
Nieuwer Amstel Jhr. A. VAN HAEFTEN.
Rotterdam Dr. P. HUGENHOLTZ.
Utrecht Ds. L. MERENS.
Westbroek W. J. LAGERWEIJ, Burg.

* * Door een geacht Medebroeder, den Heer D. DOEDES, Predikant te Ingen, ben ik dringend verzocht een beroep te willen doen op de Christelijke weldadigheid ten behoeve zijner zwaarbezochte gemeente. Eene geweldige dijkbreuk en ontzettende overloop van water en ijs hebben honderden inwoners, en wel van de behoeftegen, in de uiterste ellende gebragt en van huis en have beroofd. Sedert 1845 verkeert de Diakonie in een' treurigen toestand. Eene zeer kleine hoeveelheid Broods is alles wat aan de ongelukkigen kan worden uitgereikt. Onder de vele stemmen, die om onderstand roepen, zal dan ook deze gewis wel geen gesloten oor vinden. Elke gift, om in den eersten dringenden nood te voorzien, zal met dankbaarheid door mij ontvangen, opgezonden en in dit Dagblad vermeld worden.
A. FRANCKEN, Pred.

